מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף של"ח וידיעת הארץ

השתלמות הכרת צירי מסעות

הר-הנגב

מבנה סכמתי של הר הנגב אמיר אידלמן

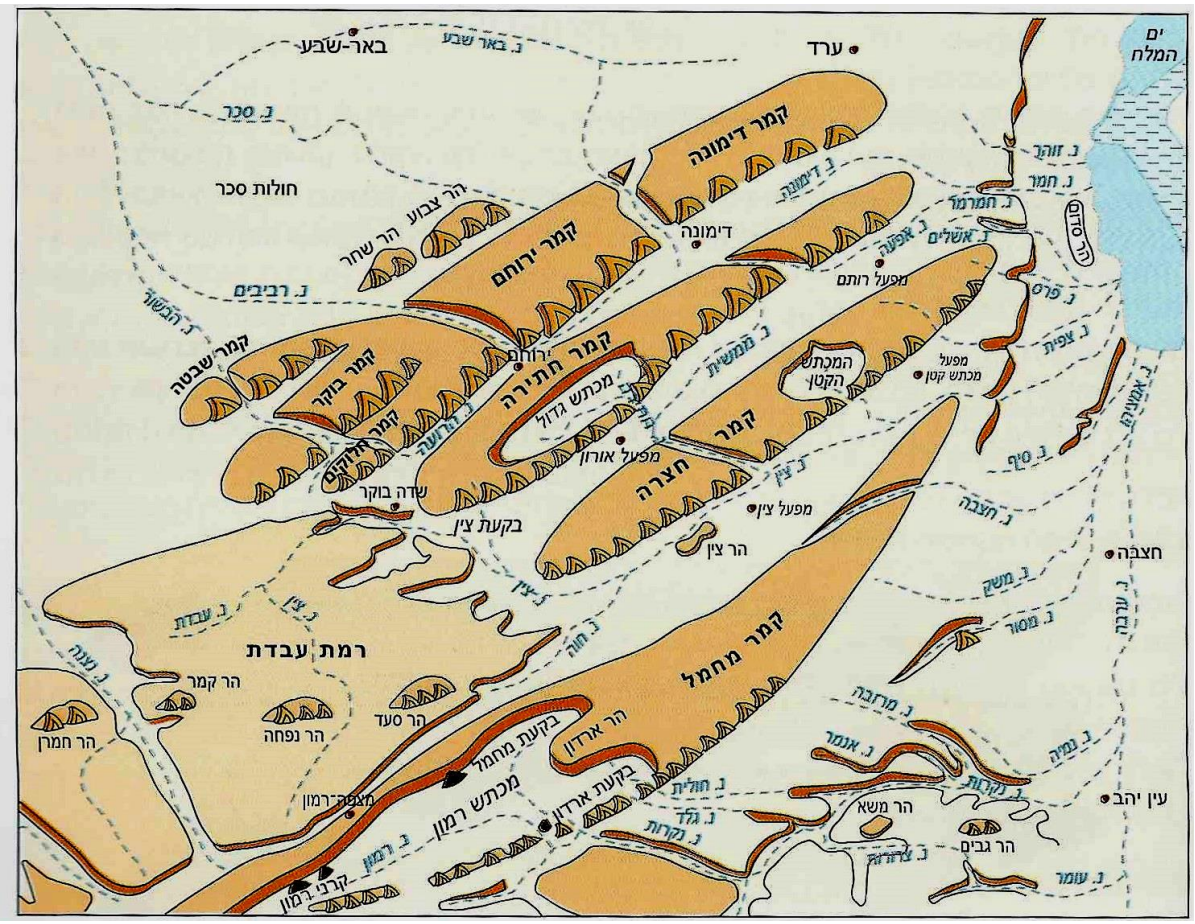

ערך – יובל הדר תשע"ט

שם המורה:_____ **מס' נייד:** _____

של"ח
וידיעת הארץ

מסלול : **מצפה חגי - נחל חווארים – עין עבדת**

יום : _____ תאריך : _____ מזג אויר : _____

כמות מטיילים : _____ אורך בזמן : _____

צבע סמ״ש : _____ מספר מפה : _____

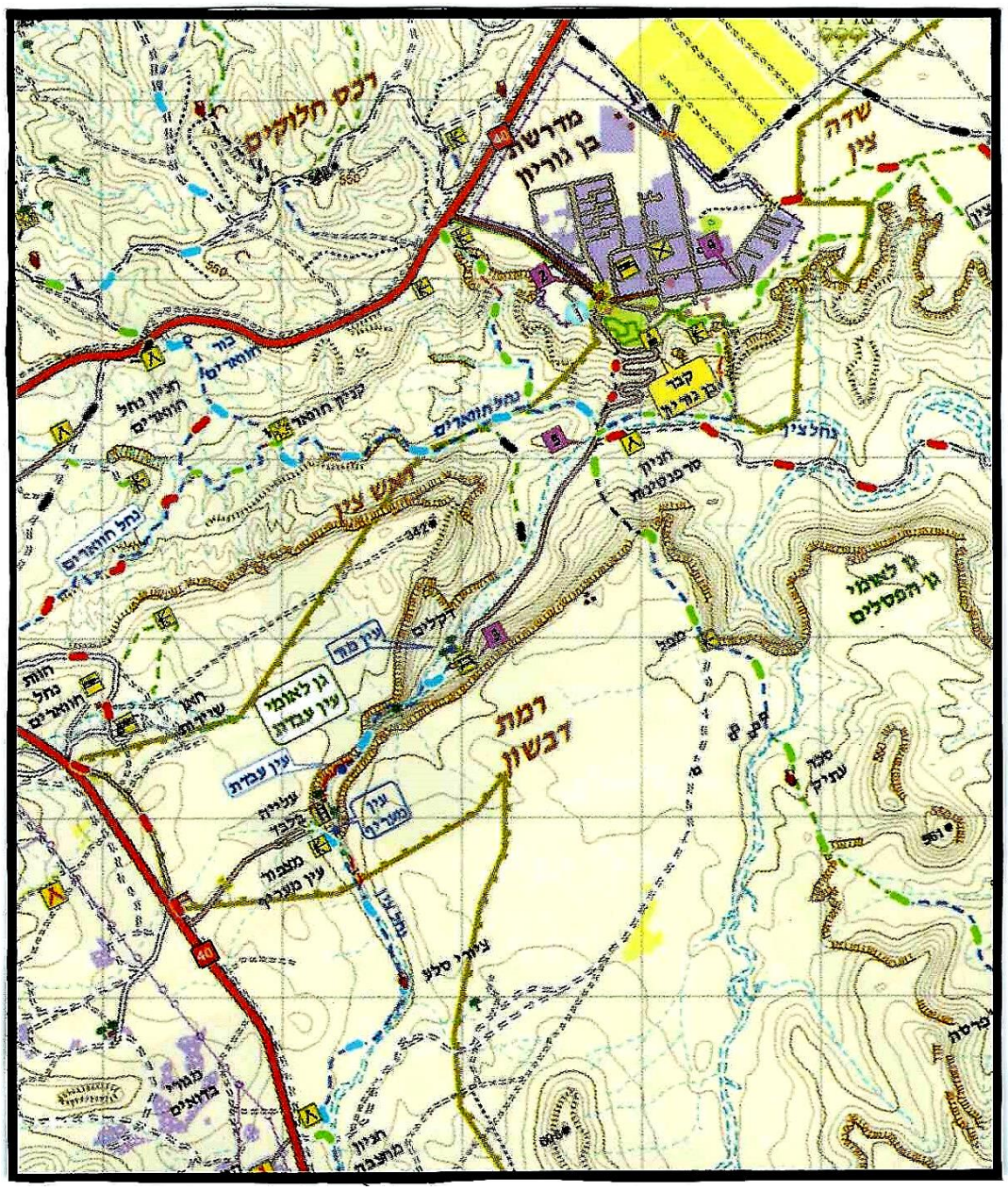

אורך מסלול : _____ דרגת קושי : _____ מתאים לכתות : _____

פרספקטיבה מדרום על אזור הטיול חווארים – עין עבדת.

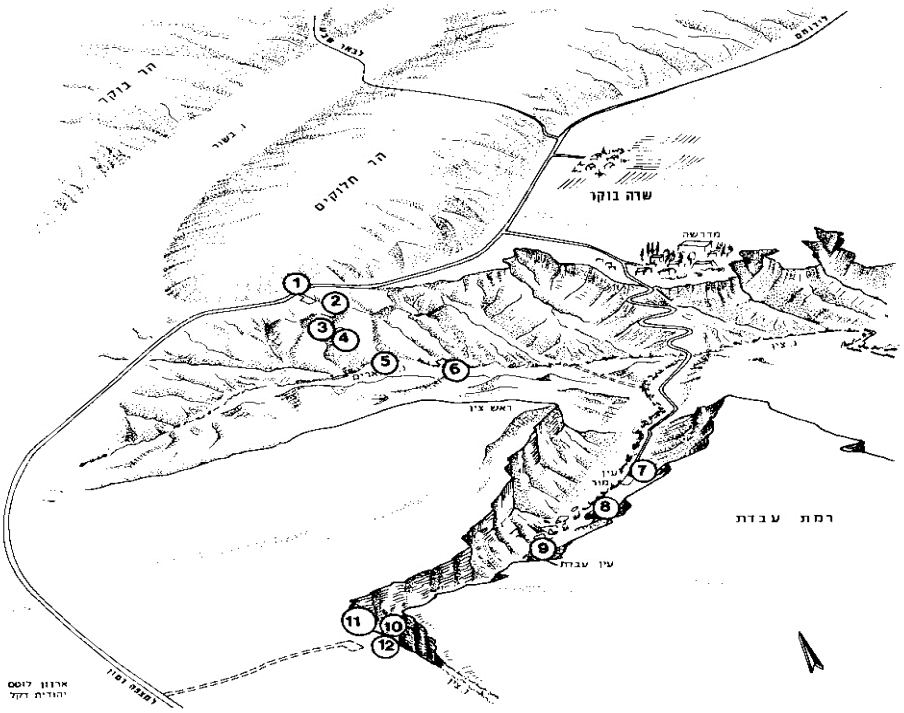

איור ט"ו. 1: דיוקנוף האיזור ומסלול הסיור.

חתך של בור מאגורה (נבטי – ביזנטי) כמו בור חווארים.

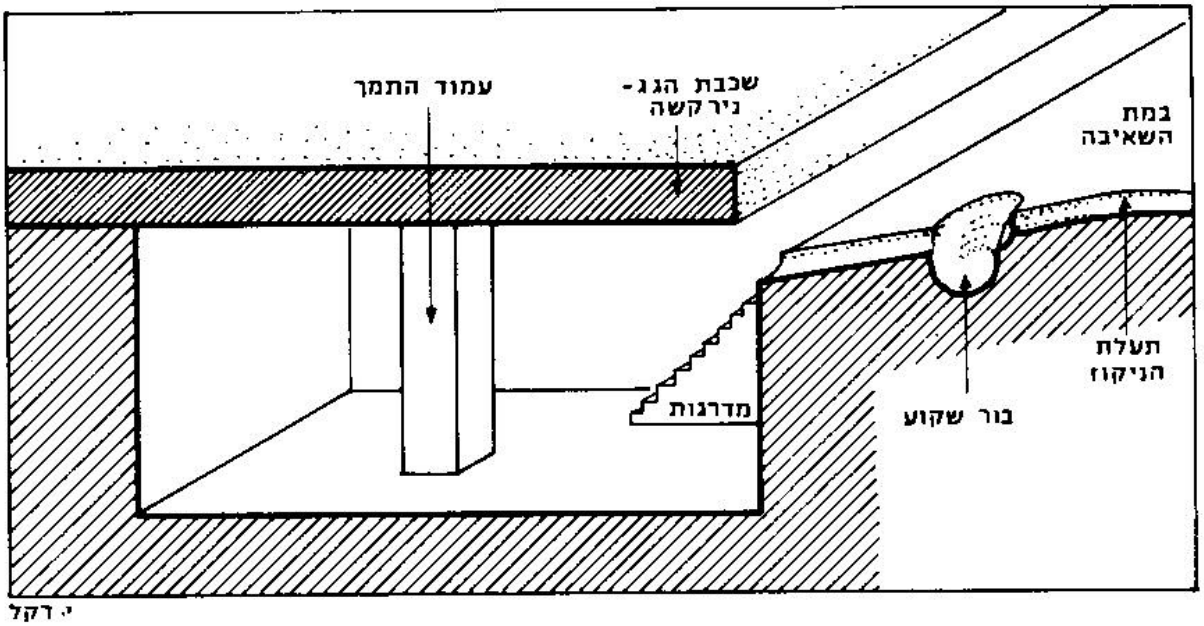

י. רקל

מקטע	סמ"ש	מרחק	זמן	תכני הדרכה, בטיחות, הערות

תכנים והערות על המסלול:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

מסלול: **הר ארדון – פרסת נקרות – חאן סהרונים**

יום: _____ תאריך: _____ מזג אויר: _____

כמות מטיילים: _____ אורך בזמן: _____ צבע סמ"ש: _____

מספר מפה: _____ אורך מסלול: _____ דרגת קושי: _____

מתאים לכתות: _____

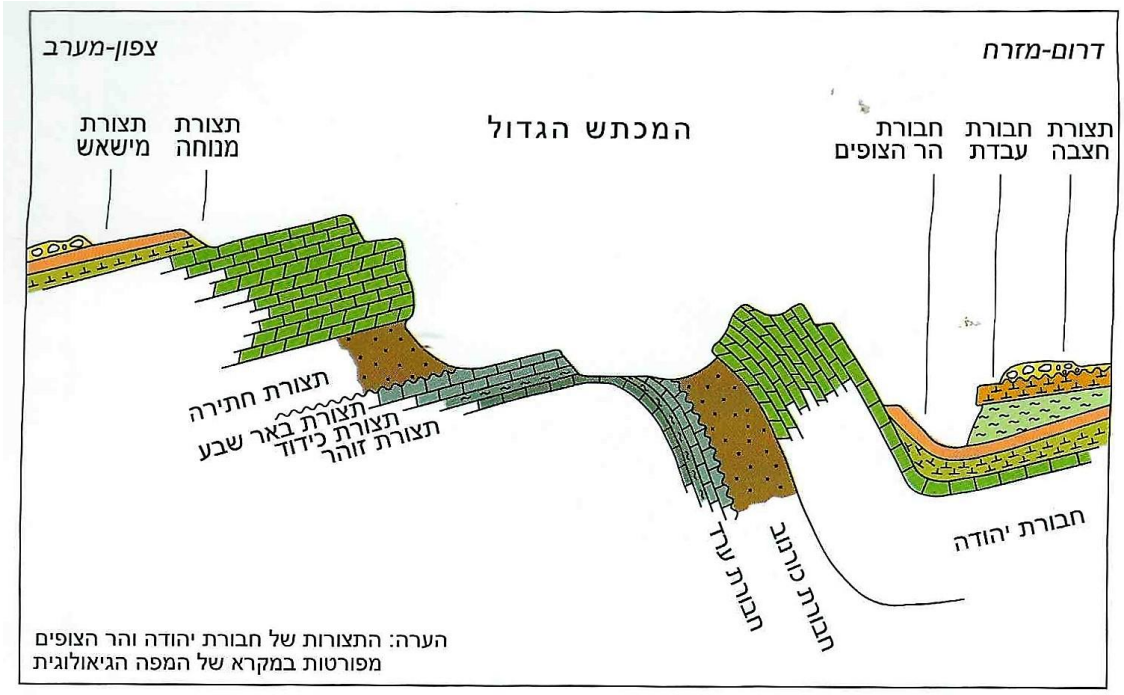

איור 2: חתך גיאולוגי סכמתי לרוחב המכתש הגדול (המקור: עזרא זילברמן)

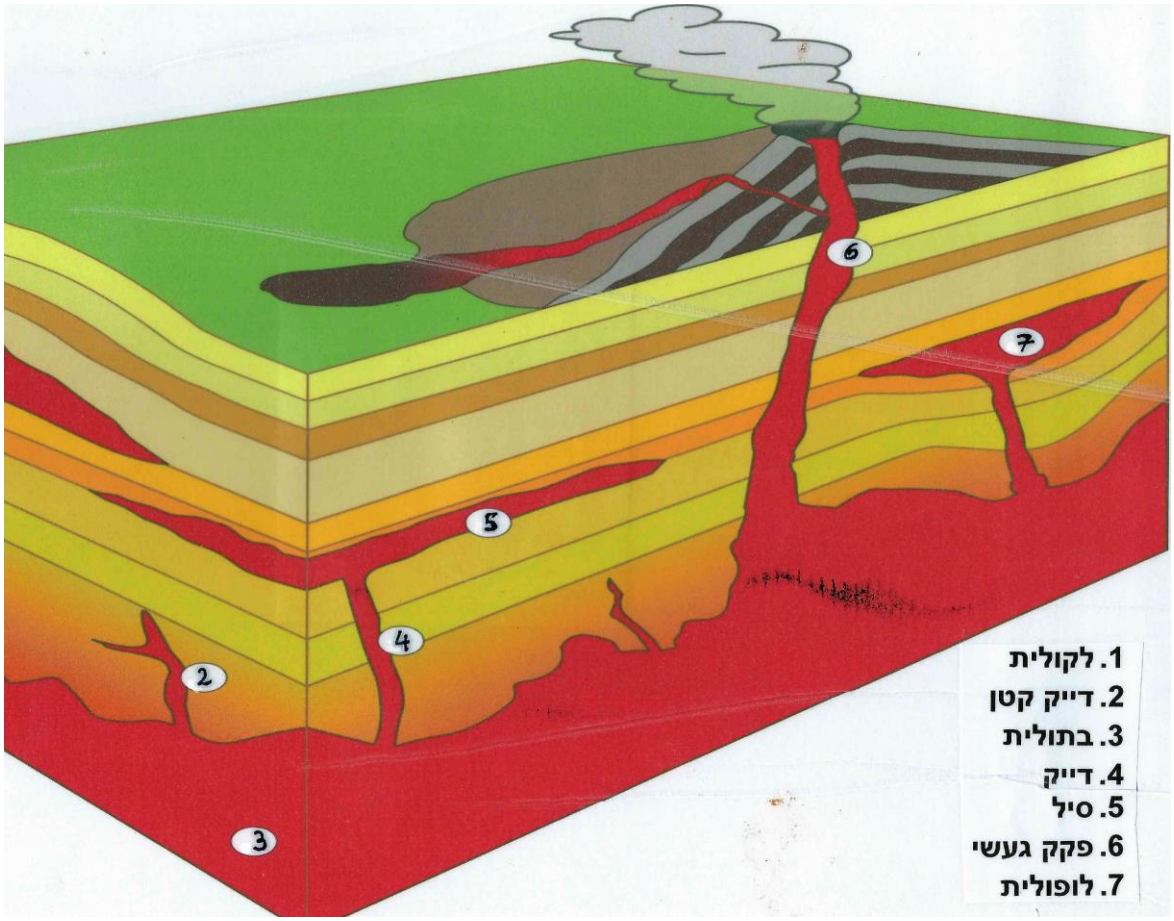

תופעות געשיות – בחלקן ניתן לצפות במכתש רמון

מקטע	סמ״ש	מרחק	זמן	תכני הדרכה, בטיחות, הערות

תכנים והערות על המסלול:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

המסלול : **עבדת – עין עקב עליון – עין עקב תחתון – רמת דבשון –מדרשת בן-גוריון**

יום : _____ תאריך : _____ מזג אויר : _____

כמות מטיילים : _____ אורך בזמן : _____

צבע סמ״ש : _____ מספר מפה : _____

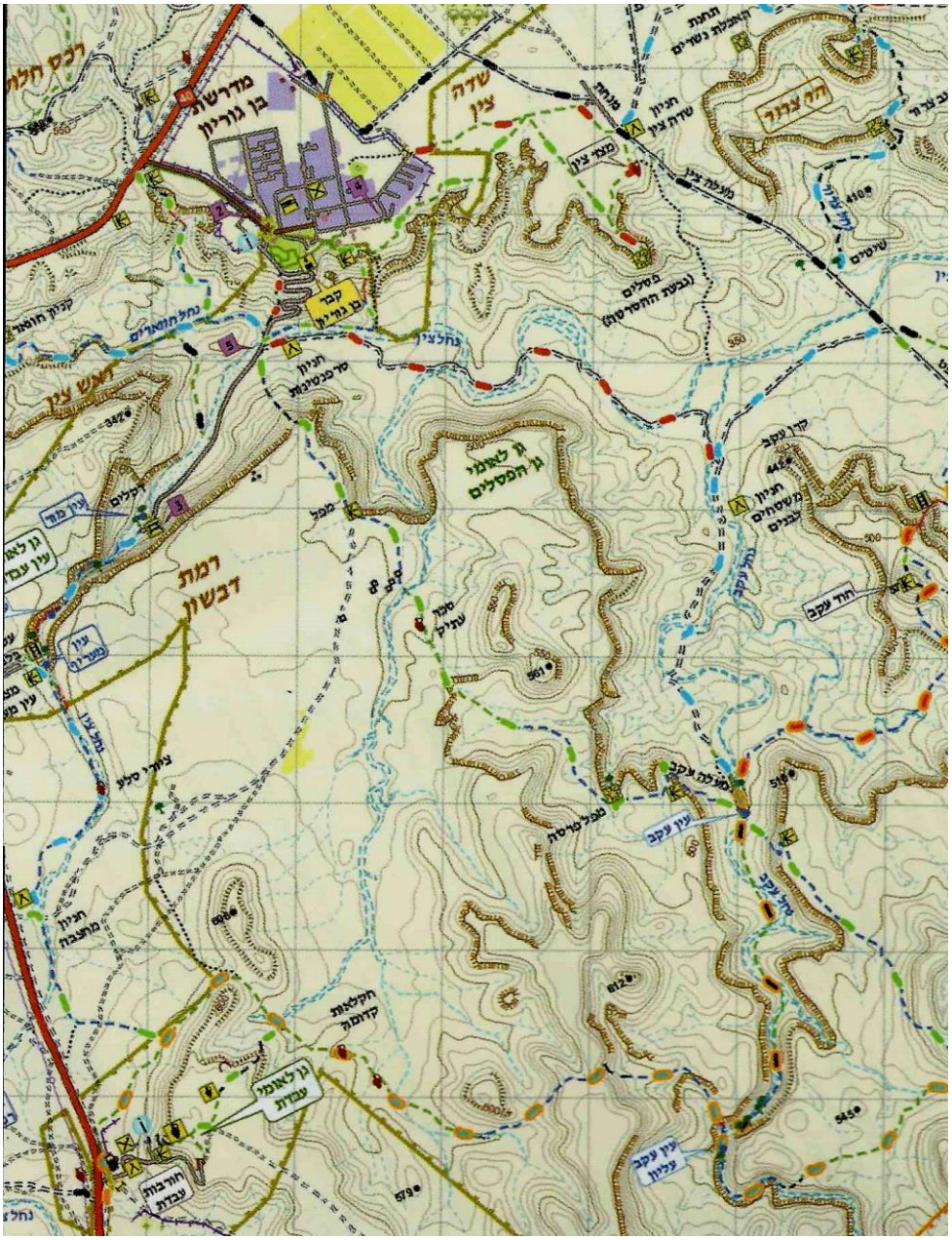

אורך מסלול : _____ דרגת קושי : _____ מתאים לכתות : _____

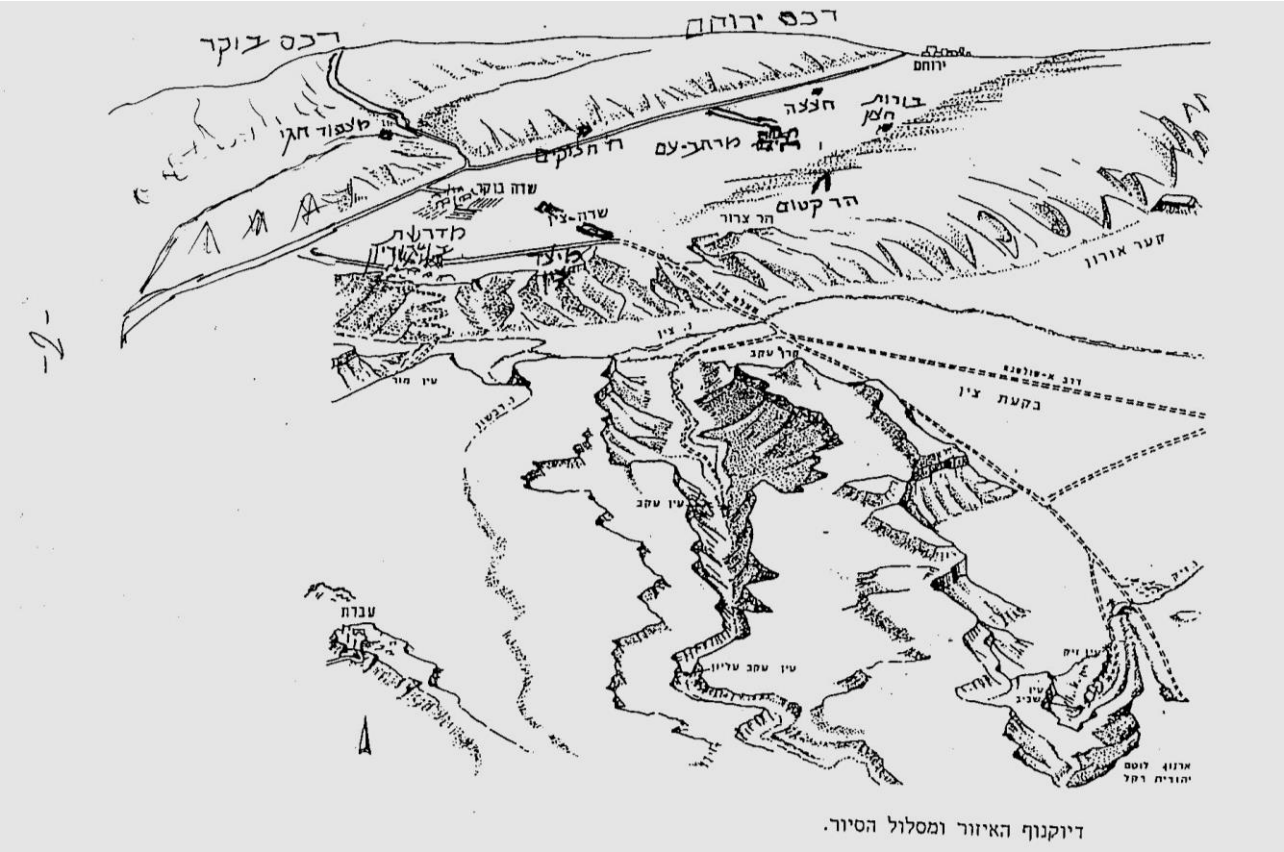

דיוקנוף האיזור ומסלול הסיור.

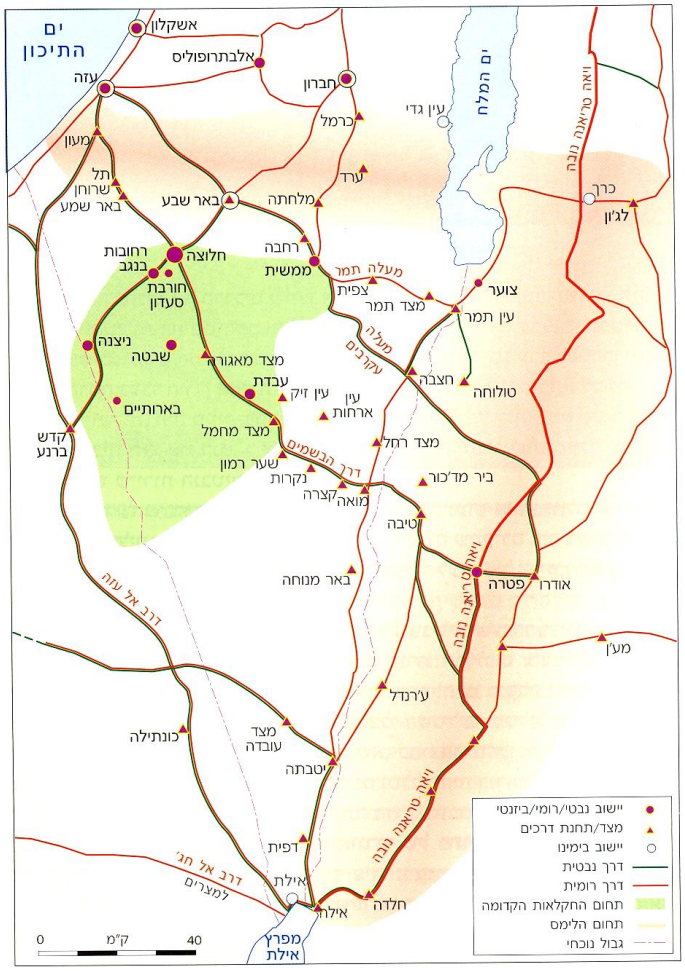

הנגב בתקופה הנבטית-ביזנטית בנגב

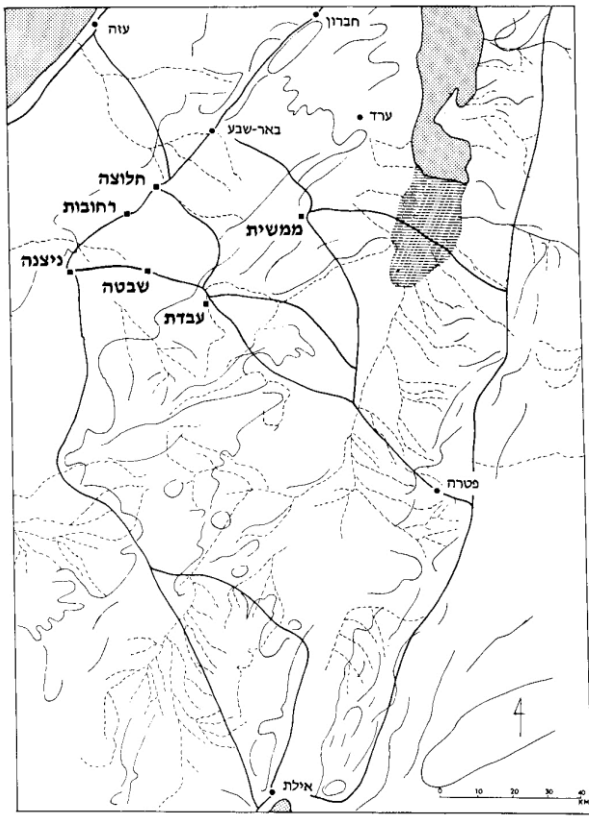

ערי הנבטים בנגב

מקטע	סמ״ש	מרחק	זמן	תכני הדרכה, בטיחות, הערות

תכנים והערות על המסלול:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

חקלאות קדומה בנגב

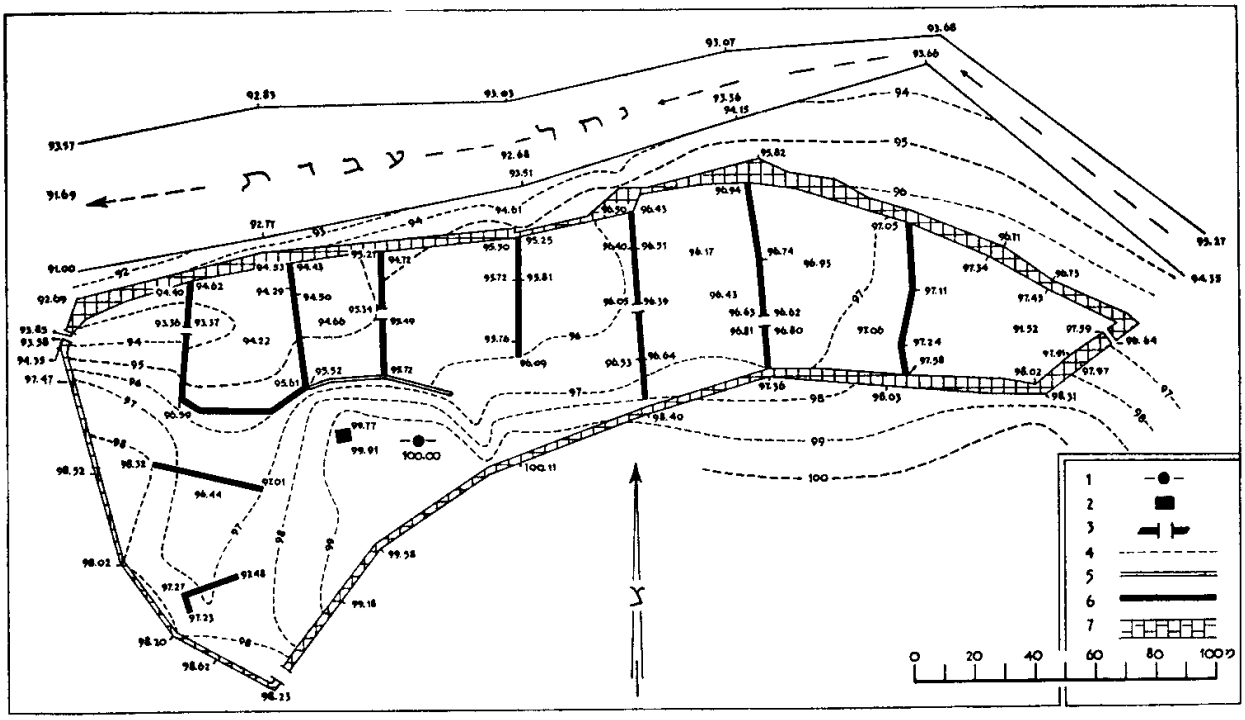

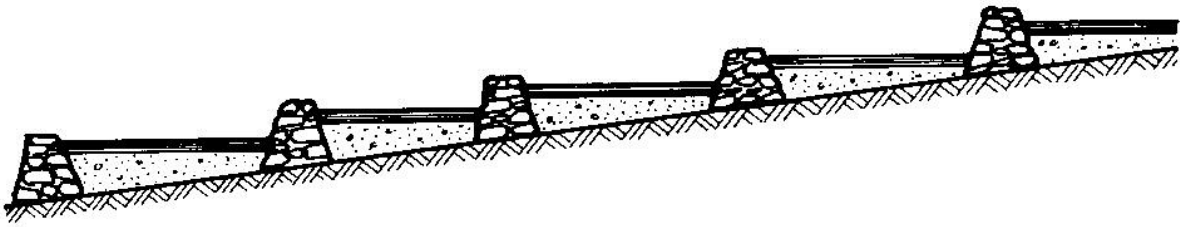

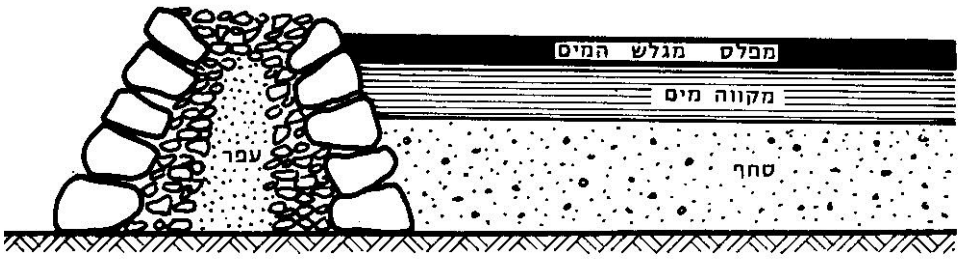

המסלול : **נחל צפית –נחל תמר**

יום : _____ תאריך : _____ מזג אויר : _____

כמות מטיילים : _____ אורך בזמן : _____

צבע סמ״ש : _____ מספר מפה : _____

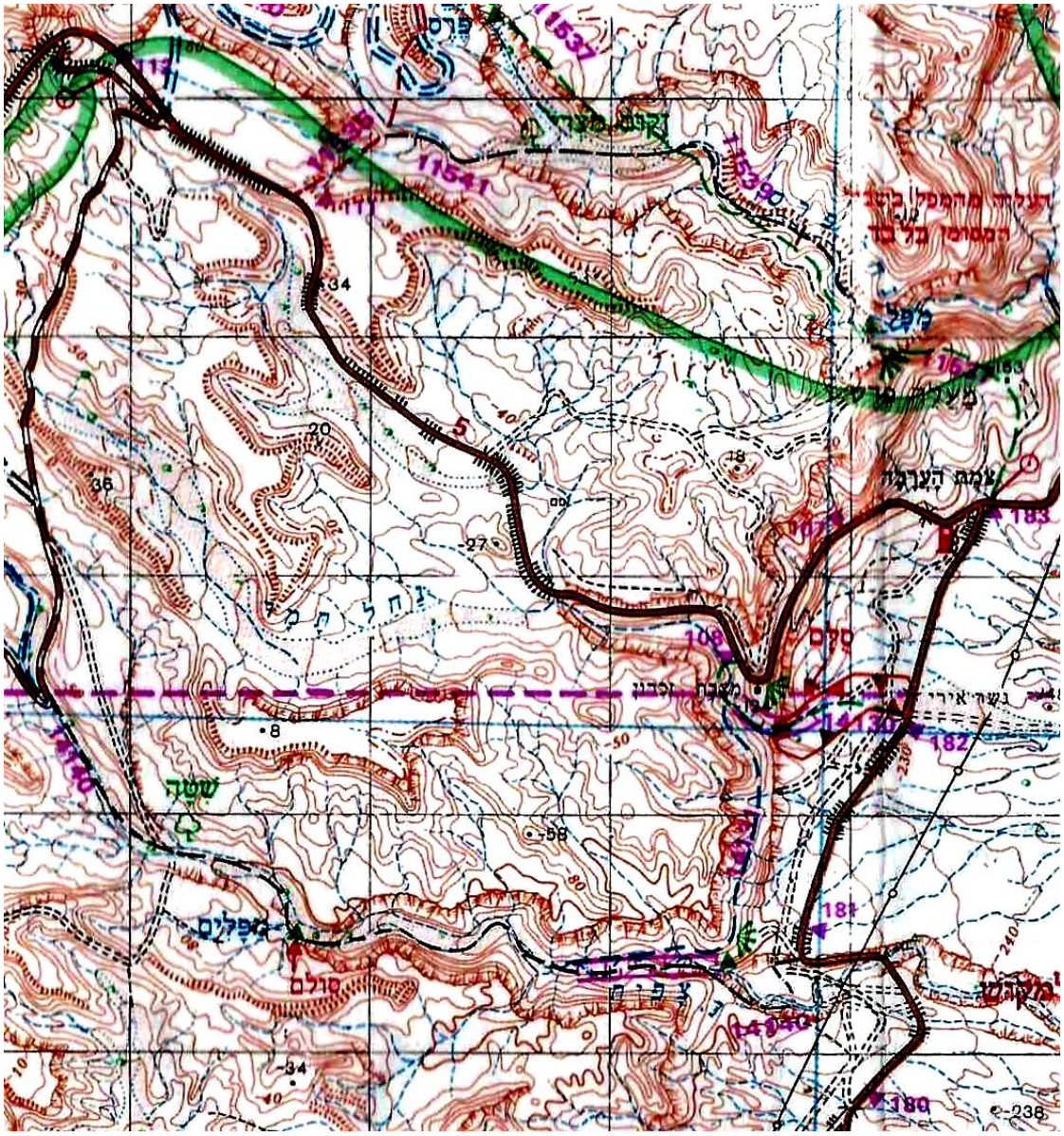
נחל חמר
שמת הערבה
נשר אירי
מלון
מלון
מלון

מקטע	סמ״ש	מרחק	זמן	תכני הדרכה, בטיחות, הערות

תכנים והערות על המסלול:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

מסלול : **מישור ימין – נחל חתירה – עין ירקעם**

יום : _____ תאריך : _____ מזג אויר : _____

כמות מטיילים : _____ אורך בזמן : _____

צבע סמ״ש : _____ מספר מפה : _____

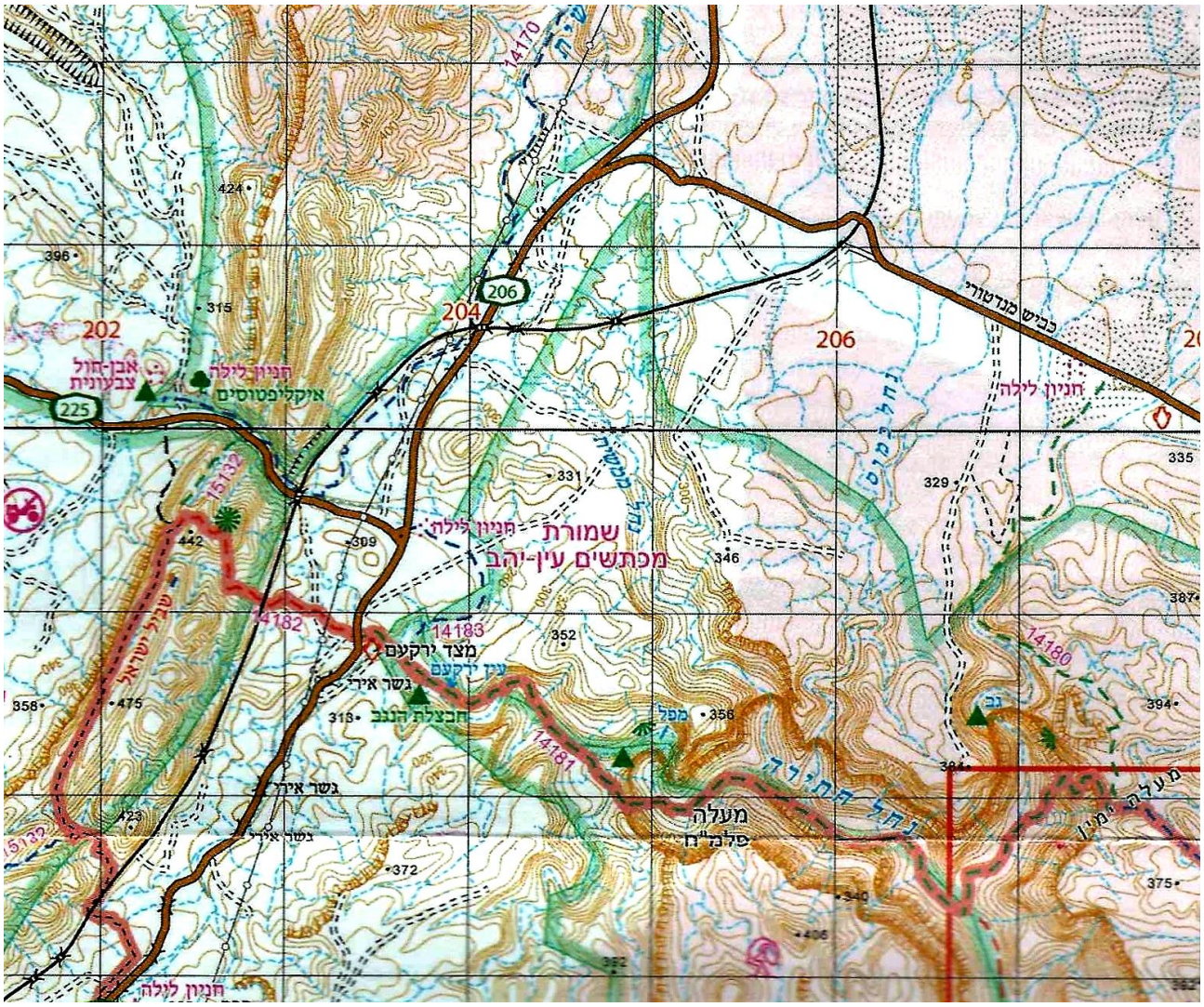

אורך המסלול : _____ דרגת קושי : _____ מתאים לכתות : _____

מקטע	סמ״ש	מרחק	זמן	תכני הדרכה, בטיחות, הערות

תכנים והערות על המסלול:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

נספחים:

חתך עמודי – המסלע בנגב – המקור: המכון הגיאולוגי, ירושלים

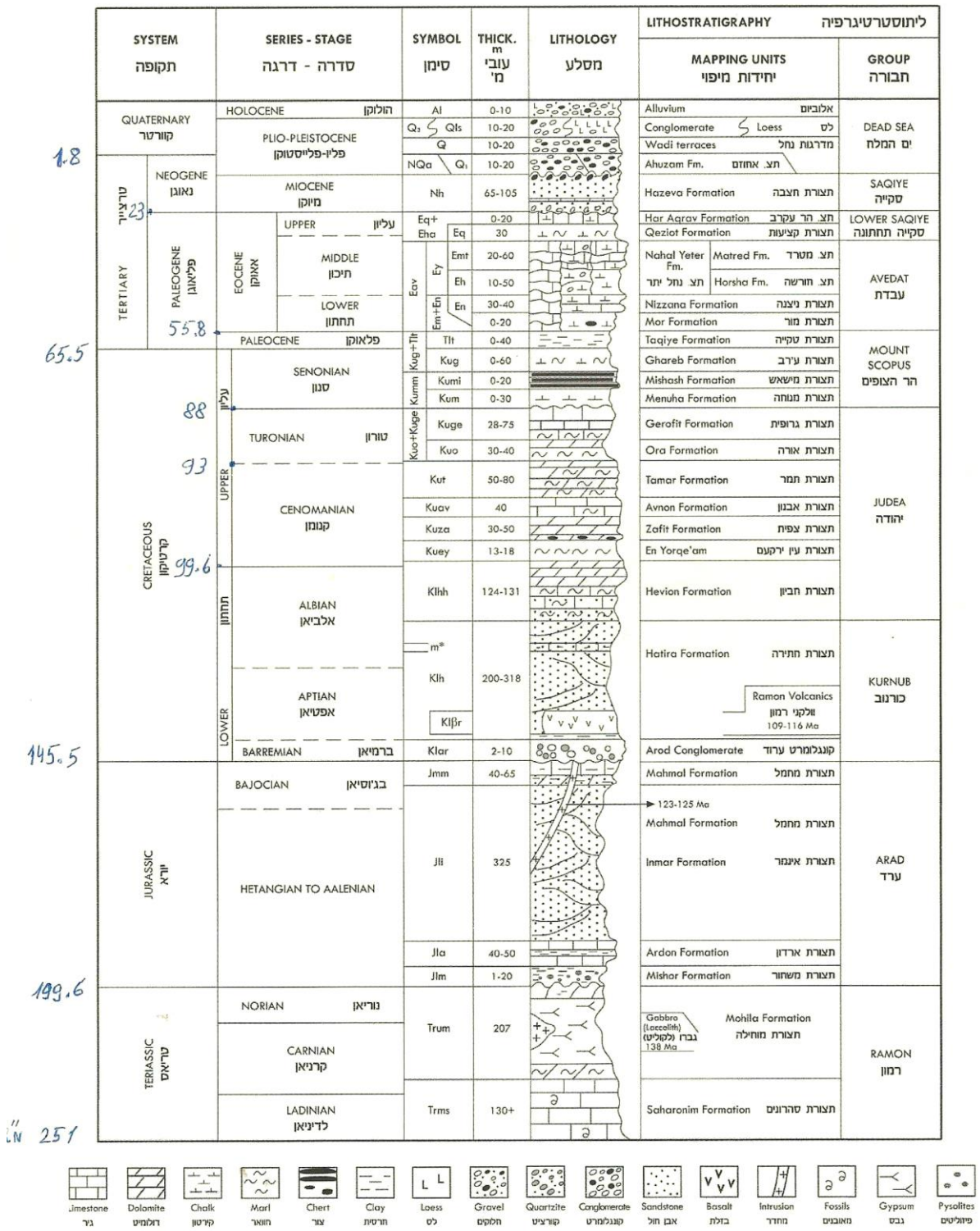

הגדרת סלעים

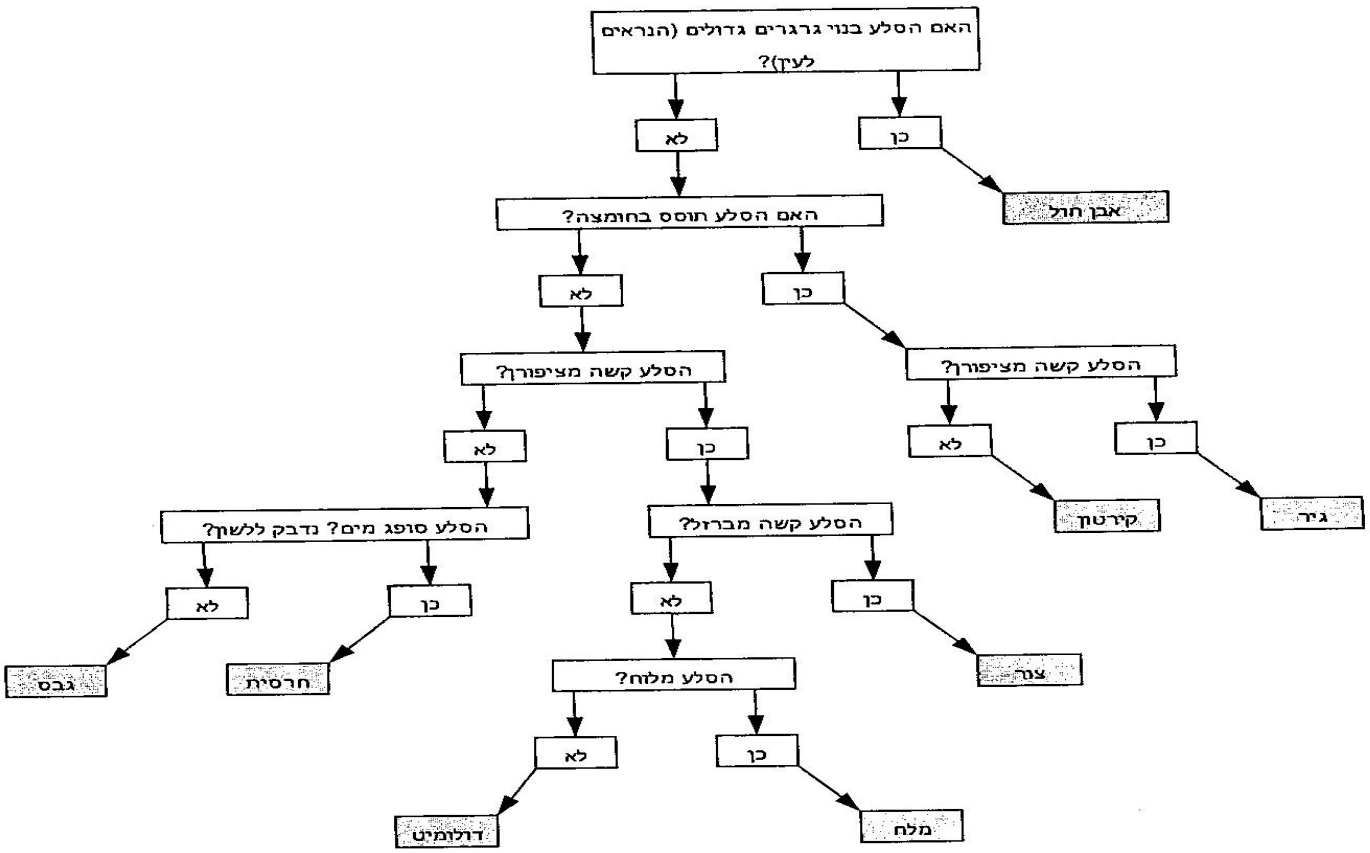

תכונות סלעים נפוצים

גיר	סביבת היווצרות ימית רדודה. המסתם החלקית של שלדי בעלי חיים ימיים וגיבושם מחדש יוצרים את הגיר ומעניקים לו את קושיו. חלקי שלדים של בע"ח או עקבותיהם המשתמרים בסלע הגיר (המאובנים) מסייעים בתיארוך תקופות גיאולוגיות וזמני היווצרות סלעים. נוסחתו הכימית של אבן הגיר היא $CaCo_3$ (פחמת הסידן). את הגיר ניתן למצוא בשטחים נרחבים בכל האזורים ההרריים בישראל. סלעי הגיר הם השכיחים מבין סלעי הארץ ושימושם העיקרי כחומרי בנייה.
קירטון	סביבת היווצרות ימית עמוקה. נוצר משקיעת שלדיהם של יצורים חד-תאיים מיקרוסקופיים, ומאפיין אזורי ים עמוקים. הקרטון רך ופריך, בעל מסיסות מועטת ואטימות רבה לחלחול מים. מופיע לרוב כסלע לבן רך, ושימושו מוגבל בשל כך. נוסחתו הכימית של הקירטון היא $CaCo_3$ (פחמת הסידן). בארץ ישראל הקירטון מצוי בצורה נרחבת באזור שפלת יהודה.
צור	סביבת היווצרות ימית, אך דרך היווצרותו שנויה במחלוקת (אין כיום בעולם מקום בו מושקע צור). ניכר כי הייתה החלפה כימית מגיר לצור ("צירור"), כאשר מקור הצור היה במאובנים ששלדם המקורי עשוי תחמוצות צורן (Si). מופיע בד"כ בשכבות או פסים בתוך סלעי הקרטון. בגלל קשיותו שימש בתקופת האדם הקדמון כחומר גלם לכלים שונים כגון סכינים. הצור שכיח מאוד בנגב. נוסחתו הכימית של הצור היא SiO2 (צורן דו-חמצני).

מפת ממוצע משקעים:

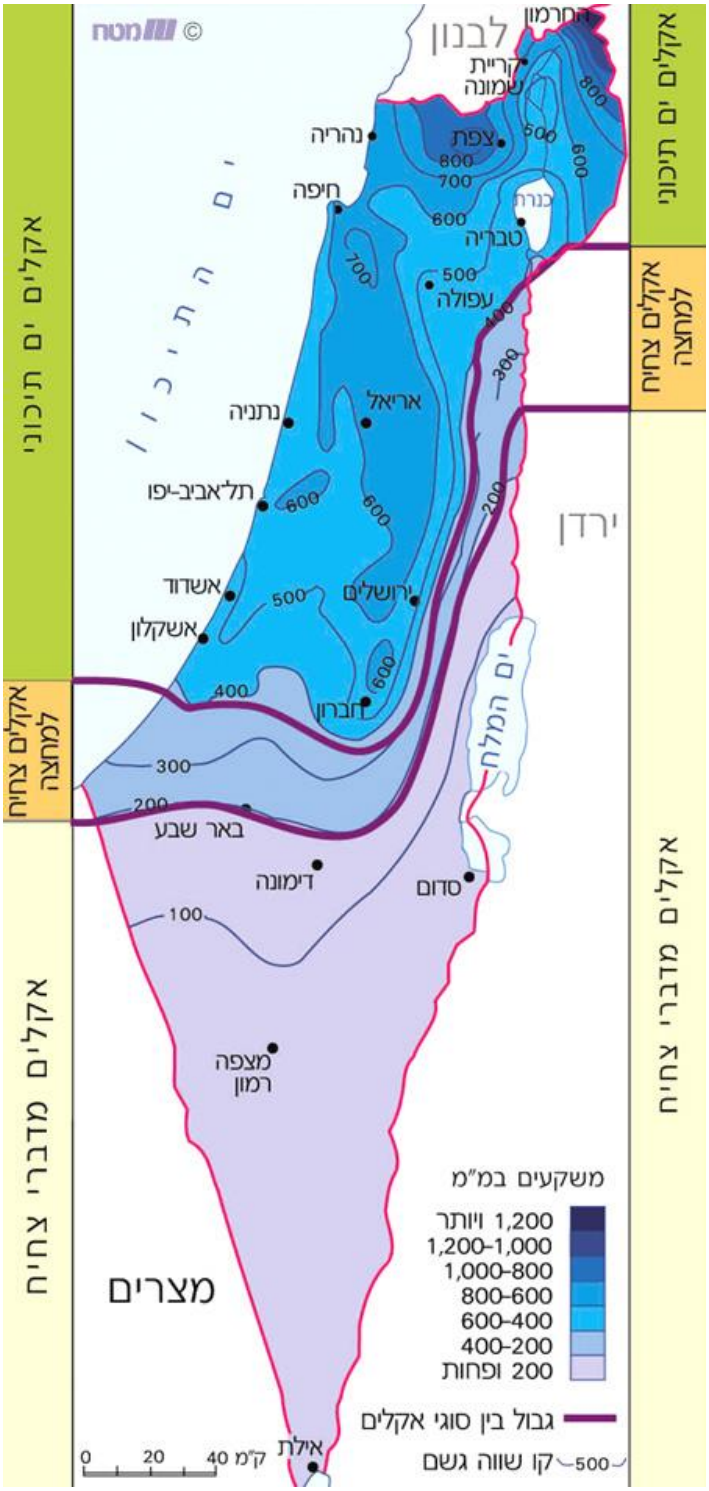

סרגל תקופות:

צמחים נפוצים בנגב:

זוגן השיח

רותם המדבר

לענת המדבר

שיטה סלילנית

מלוח קיפח

כתלה חריפה

בעלי חיים נפוצים בנגב:

שועל מצוי

יעל נובי - זכר

עורב חום עורף

נשר מקראי

אפעה

מניפנית מצויה